

Analiza impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului la proiectul Codului urbanismului și construcțiilor al Republicii Moldova
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Subdiviziunea:	Direcția politici și reglementări în domeniul construcțiilor și locuințelor
Persoana responsabilă și datele de contact:	Mariana Efros, email: mariana.efros@midr.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Principalele probleme din domeniul urbanismului și construcțiilor care urmează să fie soluționate sunt următoarele: (i) existența unor prevederi neconcordante în legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor, (ii) nivel înalt al nerespectării legislației existente și (iii) reglementarea discreționară a procedurilor în construcții de către unele instituții publice.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>Existența unor prevederi neconcordante în legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor.</p> <p>În prezent domeniul urbanismului și construcțiilor este reglementat în principal prin Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.</p> <p>Următoarele exemple de prevederi neconcordante din aceste legi sunt prezentate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) În Legea nr.163/2010 la art. 6 alin. (2) se prevede că la certificatul de urbanism pentru proiectare, emitentul va anexa anumite avize (lit. b), d), e) și f)). Însă documentația de urbanism este supusă avizării în conformitate cu prevederile Legii nr.835/1996. 2) Art. 36 al Legii nr. 721/1996 prevede temeuri de refuz în eliberarea autorizației de construire. Însă aceste temeuri sunt prevăzute la art. 12 alin. (5¹) din Legea nr.163/2010. 3) Art. 49 alin. (2) al Legii nr. 835/1996 prevede că modul de realizare (modificare) și utilizare a construcțiilor se stabilește prin documentația de urbanism și amenajare a teritoriului cu caracter reglementator, precum și prin alte acte normative. Aceste aspecte se reglementează prin Legea nr. 163/2010 și Legea nr. 721/1996. <p>Existența unor prevederi neconcordante în legi afectează în primul rând pe agenții economici care activează în domeniul urbanismului și construcțiilor, deoarece această situație creează costuri administrative nejustificate la familiarizarea cu procedurile legale, adică consum suplimentar de timp pentru înțelegerea corectă/clarificare a procedurilor/cerințelor legale. În plus, existența unor prevederi neconcordante în legi duce și la costuri administrative nejustificate în eventualele situații conflictuale ulterioare în interpretarea și aplicarea legislației existente, care suplimentar afectează și autoritățile publice implicate în domeniul urbanismului și construcțiilor. Evident că aceste prevederi neconcordante din legi trebuie eliminate.</p>	
<p>Nivel înalt al nerespectarea legislației existente.</p> <p>În baza datelor din Raportul privind realizarea planului de activitate al Agenției pentru Supraveghere Tehnică (AST) pentru anul 2019 și 2020¹ s-a constatat că ponderea numărului proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunilor contravenționale în numărul total de controale</p>	

¹ <http://ast.gov.md/slidepageview.php?l=ro&idc=236&t=/AGENIA/Raport-activitate>

planificate și inopinate efectuate în scopul asigurării respectării cerințelor calității în construcții a constituit circa 50% în mediu pentru anii 2019-2020,² ceea ce indică un nivel înalt al nerespectării legislației existente.

În plus, după cum se constată în nota informativă la proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008³ „în ultima perioadă construcțiile neautorizate au împânzit mun. Chișinău, dar și alte localități, în special urbane. Blocuri de locuit, spații comerciale, gherete, panouri, mansarde, balcoane, anexe, garaje neautorizate le poți întâlni la tot pasul.”

Consecințele nerespectării legislației existente afectează în primul rând pe toți cetățenii, atât sub aspectul siguranței locurilor de trai, cât și sub aspectul calității vieții (dificultăți de transport, aspect vizual neplăcut etc.). Tărăgănarea soluționării problemei nivelului înalt al nerespectării legislației existente va duce doar la agravarea situației descrise.

Reglementarea discreționară a procedurilor în construcții de către unele instituții publice.

Documentul privind procedurile în construcții, identificate în baza cadrului normativ și a chestionării specialiștilor și a agenților economici (elaborat la data de 11.10.2021, Anexa 1) prezintă dovezi ale existenței reglementării discreționare a procedurilor în construcții de către unele instituții publice. Astfel, conform documentului menționat ar exista 14 proceduri excluse anterior, dar care ar exista în practică.

Exemple de acte permissive care nu ar trebui să existe sunt următoarele:

- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) a eliberat acte administrative individuale favorabile sau defavorabile în construcții, inclusiv la privați;
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) a eliberat avize sanitare la atribuirea terenului privaților;
- ANSP a eliberat avize sanitare la proiecte;
- AST a eliberat aviz pentru certificatul de urbanism beneficiarului;
- Agenția de Mediu (AM) a eliberat avizul de mediu pentru teren beneficiarului;
- Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) a eliberat avizul la recepția lucrărilor către beneficiarii privați.

Reglementarea discreționară a procedurilor în construcții de către unele instituțiile publice afectează agenții economici care activează în domeniul urbanismului și construcțiilor prin crearea de costuri administrative nejustificate. Pe de altă parte, această situație prezintă riscul existenței elementelor de corupție, care au un impact negativ atât asupra asigurării condițiilor de activitate corectă/onestă a mediului de afaceri, cât și asupra cetățenilor în final.

În general, existența oricăror elemente de reglementare discreționară de către instituțiile publice afectează negativ economia națională, precum și imaginea țării pentru investitorii externi și evident că este necesar de întreprins acțiuni (adesea complexe, multidimensionale pentru sporirea eficienței) pentru a elimina/diminua pe cât posibil reglementarea discreționară de către instituțiile publice.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Existența unui cadru normativ fragmentat în domeniul urbanismului și construcțiilor, în care unele domenii sunt reglementate la general sau nici nu sunt reglementate.

Existența a mai multor acte legale aplicate domeniului urbanismului și construcțiilor creează premise pentru apariția unor neconcordanțe în prevederile acestor diferite legi. La cadrul legal periodic au loc modificări și în cazul când același domeniu este reglementat de mai multe legi, riscul apariției neconcordanțelor în prevederile diferitor legi care reglementează același domeniu sporește, fapt care este ilustrat la descrierea problemelor.

Referitor la domeniile care în prezent sunt reglementate la general sau nici nu sunt reglementate, pot fi menționate următoarele aspecte:

- Prevederile privind statutul, obligațiile și responsabilitățile specialiștilor în domeniul activității de proiectare a construcțiilor (proiectanții, verificatorii de proiecte), specialiștilor în domeniul construcțiilor (responsabilii tehnici, diriginții de șantier), investitorilor și executorilor de construcții în cadrul normativ în vigoare sunt expuse succint, fiind lăsate posibilități pentru interpretări diferite a normelor existente.

² 52% $((60\%+45\%)/2)$, calculat reieșind din următoarele date: 2019: 292 procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunilor contravenționale / 490 (376 controale planificate și 114 inopinate efectuate) = 60% și 2020: 286 procese-verbale de control cu aplicarea sancțiunilor contravenționale / 636 (203 controale planificate și 433 inopinate efectuate) = 45%.

³ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactlegislative/tabid/61/LegislativId/5867/language/ro-RO/Default.aspx>

- În prezent recepția construcțiilor este diferențiată. Pentru construcțiile finanțate din surse private este prevăzută o procedură simplă de recepție, fără a descrie procedurile. Pentru construcțiile finanțate de la buget este prevăzută o procedură complexă, în două etape, care include proceduri nejustificate și incerte.
- Cadrul normativ existent nu prevede reglementări detaliate față de Cartea tehnică a construcției.
- Cadrul normativ existent nu prevede reglementări referitor la densitatea populației și coeficientul de utilizare a terenului, cât și referitor la procentul de ocupare a terenului.
- Cadrul normativ existent nu prevede reglementări referitor la exploatarea construcțiilor.
- Domeniul de post utilizare a construcțiilor nu este reglementat în actele normative actuale.
- În prezent controlul de stat al calității în construcții este reglementat succint, fiind lăsate posibilități pentru interpretări diferite a normelor existente.

Existența unor proceduri multiple, costisitoare și cu o durată mare de timp în procesul executării lucrărilor de construcții.

Raportul „Doing Business” 2020 plasează Republica Moldova pe poziția 156 (din 190) la indicatorul obținerea autorizațiilor de construire, mult sub clasamentul țărilor din regiune pentru același indicator. Numărul procedurilor aferente eliberării autorizației de construire este de 21, în timp ce în majoritatea țărilor din regiune numărul de proceduri variază în intervalul 9-14. Similar și durata procedurilor este de 278 zile în Republica Moldova versus intervalul de 63-165 zile, respectiv pentru majoritatea celorlalte țări utilizate pentru comparație. Costul exprimat ca procent din valoare este de 3,7% în țara noastră, cu mult peste valorile de sub 1% sau 1,1% pentru majoritatea țărilor din regiune, cu excepția Ucrainei și României cu 4,4% și 2,0%, respectiv (vezi tabelul 1).

Tabel 1. Proceduri în procesul executării lucrărilor de construcții – comparație internațională („Doing Business” 2020).

Țara	Poziția (din 190)	Proceduri	Durata (zile)	Cost (% valoare)	Calitate (din 15)
MOLDOVA	156	21	278	3,7%	12
LITUANIA	10	13	74	0,3%	13
ESTONIA	19	10	80	0,2%	11
UCRAINA	20	10	72,5	4,4%	12
GEORGIA	21	11	63	0,3%	9
RUSIA	26	13,1	164,5	1,1%	14
GERMANIA	30	9	126	1.1%	9.5
LETONIA	56	14	64	0,4%	12
ROMANIA	147	24	260	2,0%	13

Existența unor costuri administrative și de conformare mari, din care o parte nejustificate, provoacă dificultăți la conformarea cu prevederile legale din partea agenților economici, precum și creează premise pentru evitarea conformării.

Sanțiuni mici în raport cu beneficiul rezultat în urma încălcării legii

În nota informativă la proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008⁴ referitor la sancțiunile aferente încălcărilor în domeniul construcțiilor se constată că „sancțiunea pecuniară prevăzută la moment, raportată la salariu mediu pe economie, a scăzut, respectiv efectul lor a scăzut proporțional.” Aceeași notă informativă menționează că „legea își atinge scopul, doar atunci când sancțiunile prevăzute sunt în măsură să preîntâmpine apariția acțiunilor ilicite, iar dacă totuși au fost săvârșite, să prevadă o sancțiune echitabilă cu fapta.” De facto, după cum s-a menționat la descrierea problemelor, observăm un nivel înalt al nerespectării legislației existente în domeniul construcțiilor, precum și reglementarea discreționară a procedurilor în construcții de către unele instituțiile publice. Într-o oricare măsură, aceste probleme sunt cauzate și de faptul că sancțiunile sunt mici în raport cu beneficiul rezultat în urma încălcării legii.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Neconcordanțele în prevederile din legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor au apărut în timp, pe măsură efectuării de amendamente la aceste legi. Există riscul ca numărul și gravitatea neconcordanțelor să crească în viitor. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că, atunci când sunt efectuate modificări la o anumită lege, există probabilitatea

⁴ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5867/language/ro-RO/Default.aspx>

ca celelalte legi să nu fie concomitent ajustate corespunzător, chiar dacă este cazul, deoarece aceasta necesită efort și timp suplimentar din partea funcționarilor implicați, lipsa cărora este adeseori invocată.

Referitor la problemele privind nerespectarea legislației existente și reglementarea discreționară este probabil hazardat de a face o apreciere univocă a evoluției în timp și mai ales în viitor. Însă, se poate de afirmat că este puțin probabil ca aceste probleme ar putea să se diminueze semnificativ de la sine, fără intervenții din partea statului. În prezent nu se observă premise reale, care ar indica probabilitatea reducerii acestor probleme, fără intervenții din partea statului.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

În prezent domeniul urbanismului și construcțiilor este reglementat în principal prin următoarele legi:

- Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;
- Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții;
- Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.

Principalele curențe ale acestor legi constau în următoarele:

- existența unor prevederi neconcordanțe în aceste legi, după cum este ilustrat la descrierea problemelor;
- prevederea unor proceduri multiple, costisitoare și cu o durată mare de timp în procesul executării lucrărilor de construcții, după cum este descris la expunerea cauzelor.

Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022⁵ prevede la punctul 7.1.1. „Adoptarea proiectului Codului urbanismului și construcțiilor, ce va stabili cadrul legal unitar pentru urbanism, planificarea teritorială, autorizarea și executarea lucrărilor de proiectare și de construcții, asigurarea calității construcțiilor, a materialelor și a produselor pentru construcții.”

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul general constă în asigurarea aplicării univoce și respectării prevederilor legale în domeniul urbanismului și construcțiilor în Republica Moldova.

Următoarele obiective specifice sunt stabilite:

1. Stabilirea cadrului legal unitar în domeniul urbanismului și construcțiilor în Republica Moldova în anul 2023.
2. Reducerea ponderii numărului proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunilor contravenționale în numărul total de controale planificate și inopinate efectuate în scopul asigurării respectării cerințelor calității în construcții de la circa 50% în mediu pentru anii 2019-2020 până la 20% în anul 2030.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

După cum a fost descris la pct. 1. Definierea problemei, lit. d), în prezent nu se observă premise reale, care ar indica posibilitatea reducerii problemelor privind nerespectarea legislației existente și reglementarea discreționară, fără intervenții din partea statului.

Mai mult decât atât, lipsa de intervenție corespunzătoare din partea statului ar putea conduce chiar la amplificarea numărului și gravității neconcordanțelor în prevederile din legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

La data intrării în vigoare a Codului urbanismului și construcțiilor al Republicii Moldova (CUC) se abrogă Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului. Astfel, urmează să fie înlăturată existența unui cadru legal fragmentat în domeniul urbanismului și construcțiilor, care a fost indicată drept cauză a apariției problemei

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128407&lang=ro

existenței unor prevederi neconcordante în legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor.

Referitor la domeniile care în prezent nu sunt reglementate sau sunt reglementate la general/succint, fapt care lasă posibilități pentru interpretări diferite a normelor existente, proiectul CUC conține următoarele soluții:

- Stabilirea unor prevederi clare și exhaustive referitor la statutul, obligațiile și responsabilitățile specialiștilor în domeniul activității de proiectare a construcțiilor (proiectanții, verificatorii de proiecte), specialiștilor în domeniul construcțiilor (responsabilii tehnici, diriginții de șantier) investitorilor și executanților de construcții.
- Reglementarea detaliată a recepției construcției, inclusiv simplificarea procedurii recepției pentru construcțiile finanțate din buget.
- Proiectul conține prevederi detaliate referitor la Cartea tehnică a construcției. Este prevăzut cuprinsul Cărții tehnice a construcției, fiind detaliat descris ce trebuie să conțină fiecare capitol. Sunt prevăzute cerințe față de păstrarea Cărții tehnice.
- Proiectul prevede un titlu aparte referitor la exploatarea construcțiilor. Sunt prevăzute obligațiile proprietarilor și utilizatorilor la exploatarea construcțiilor. Este detaliat reglementată urmărirea comportării construcțiilor în exploatare și intervențiile în timp, inclusiv fiind stabilite obligații pentru un cerc larg de subiecți (investitor, proprietar, utilizator, etc) privind urmărirea comportării construcțiilor în exploatare și privind intervențiile în timp la construcțiile existente. De asemenea, proiectul conține prevederi detaliate referitor la măsurile de reducere a riscului seismic la construcțiilor existent, cât și referitor la reabilitare și modernizare a clădirilor.
- Proiectul reglementează detaliat într-un titlu separat post utilizarea construcțiilor. Sunt prevăzute și reglementate etapele în post utilizarea construcțiilor, obligațiile proprietarilor, proiectanților, executanților privind post utilizarea construcțiilor. Este reglementat regimul deșeurilor din construcții și demolări. Un capitol separat din titlul respectiv este prevăzut pentru construcțiile neautorizate.
- Proiectul prevede norme detaliate și clare referitor la densitatea populației și coeficientul de utilizare a terenului, cât și referitor la procentul de ocupare a terenului.
- Proiectul reglementează detaliat într-un titlu separat controlul de stat al calității în construcții, fiind prevăzut scopul Controlului de stat, faptele care constituie încălcare în domeniul calității în construcții, autoritatea competentă în controlul de stat și obiectivele acesteia, modul de executare a controlului de stat, obligații și responsabilități pentru diferiți subiecți.
- Proiectul prevede stabilirea categoriilor de importanță a construcțiilor. Astfel, categoriile de importanță care se stabilesc pentru construcție sânt următoarele: construcții de importanță excepțională (A); construcții de importanță deosebită (B); construcții de importanță normală (C); construcții de importanță redusă (D). Sistemul calității în construcții se va aplica în mod diferențiat, în funcție de categoriile de importanță ale construcțiilor, conform regulamentelor și procedurilor de aplicare a fiecărei componente a sistemului.
- Proiectul prevede că autorizarea executării construcțiilor în localități se va face numai în baza documentației de urbanism, elaborată, expertizată, avizată și aprobată conform legii. Totodată, sunt prevăzute excepții pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori. Este prevăzut, că în cazul lipsei documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobat, pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare se va elibera conform regulamentului aprobat de Guvern.

În plus, CUC prevede simplificarea și excluderea unui șir de proceduri în domeniul obținerii actelor permissive în construcții. Astfel, din 31 de proceduri existente se preconizează să rămână 17 proceduri, după cum este descris în documentul privind procedurile în construcții, identificate în baza cadrului normativ și a chestionării specialiștilor și a agenților economici, prezentat în Anexa 1.

Suplimentar, tot la subiectul simplificării procedurilor, CUC prevede că certificatul de urbanism pentru proiectare este obligatoriu în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului aprobată este mai veche decât 10 ani. În cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului este mai nouă decât 10 ani, certificatului de urbanism pentru proiectare are caracter facultativ.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

În calitate de opțiune alternativă este analizată opțiunea de ajustare a cadrului normativ existent care reglementează domeniul urbanismului și construcțiilor. După cum s-a menționat anterior, în prezent domeniul urbanismului și construcțiilor este reglementat în principal prin Legea nr.163/2010, Legea nr. 721/1996 și Legea nr. 835/1996. Această opțiune alternativă presupune în principal ajustarea acestor legi, astfel încât să fie eliminate prevederile neconcordante din aceste legi, care au fost menționate la pct. 1. Definierea problemei, lit. b), precum și efectuarea modificărilor necesare la cadrul legal existent pentru implementarea soluțiilor care se conțin în proiectul CUC pentru domeniile care în prezent nu sunt reglementate sau sunt reglementate la general/succint, după cum sunt prezentate la pct. 3. Identificarea opțiunilor, lit. b).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

După cum a fost menționat la pct. 1. Definierea problemei, lit. b), problema reglementării discreționare a procedurilor în construcții de către unele instituțiile publice afectează agenții economici care activează în domeniul urbanismului și construcțiilor prin crearea de costuri administrative nejustificate. Estimarea acestor costuri administrative nejustificate stă la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate.

În plus, problema reglementării discreționare prezintă riscul existenței elementelor de corupție, care au un impact negativ atât asupra asigurării condițiilor de activitate corectă/onestă a mediului de afaceri, cât și asupra cetățenilor în final.

Existența unui cadru normativ fragmentat în domeniul urbanismului și construcțiilor, în care unele domenii sunt reglementate la general sau nici nu sunt reglementate, are efectul negativ în sensul consumului semnificativ de timp de către agenții economici pentru familiarizarea cu obligațiile informaționale,⁶ care reies din cerințele de reglementare a domeniului urbanismului și construcțiilor.

Acest aspect afectează negativ într-o proporție relativă mai mare pe întreprinderile mici și mijlocii, care dispun de resurse financiare și de timp relativ mai puține comparativ cu companiile mai mari.

Trebuie de menționat că, în general, se acordă o atenție redusă activității administrative de familiarizare cu obligația informațională. Această activitate administrativă apare pentru agenții economici noi, adică pentru cei care pentru prima dată trebuie să efectueze obligația informațională. Îndeplinirea ulterioară a obligației informaționale reduce sau chiar elimină consumul de timp pentru familiarizare.

De regulă, evaluările și soluțiile propuse se focusează pe activitățile administrative unde este contactul agentului economic cu instituțiile publice și alte organizații, cum sunt activitățile administrative de completare a formularelor aplicațiilor, efectuarea plăților, transmiterea/ridicarea documentelor. Într-o oricare măsură, acest fenomen este de înțeles. Acolo unde există contact al agenților economici cu alte instituții/organizații este mai vizibil consumul de timp și, pe de altă parte, de regulă, și soluțiile sunt mai directe/evidente, în majoritatea cazurilor prin aplicarea soluțiilor din sfera Tehnologiilor Informației și Comunicațiilor (TIC). Însă, în anumite cazuri, cum este și cel din domeniul urbanismului și construcțiilor activitatea administrativă de familiarizare cu obligația informațională, ca rezultat al reglementării la general sau lipsa reglementării, necesită un consum semnificativ de timp din partea agenților economici. Estimarea acestor costuri administrative nejustificate de asemenea stă la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Stabilirea unui cadru legal unitar, clar și transparent în domeniul urbanismului și construcțiilor urmează să creeze premise pentru o impunere mai bună a prevederilor legale. Astfel, în calitate de impacturi pozitive pot fi considerate economiile pentru agenții economici ca rezultat al stopării practicării procedurilor excluse anterior, dar care ar exista în practică la moment.

După cum a fost menționat la pct. 1. Definierea problemei, lit. b), documentul privind procedurile în construcții, identificate în baza cadrului normativ și a chestionării specialiștilor și a agenților economici (Anexa 1) prezintă dovezi a 14 proceduri excluse anterior, dar care ar exista în practică.

⁶ Obligații informaționale – obligații ce constau în obținerea, păstrarea sau transmiterea informației către autoritățile publice sau terțe părți, stipulate în reglementări. Obligațiile informaționale se interpretează în sens larg, adică includ etichetarea, raportarea, înregistrarea, monitorizarea și evaluarea. *Hotărârea Guvernului Nr.307/2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de estimare a costurilor administrative prin aplicarea Modelului Costului Standard.*

Economiile anuale de la stoparea practicării procedurilor excluse anterior, dar care ar exista în practică la moment au fost estimate în sumă de **5,7 milioane lei**, reieșind din următoarele date:

- (i) Timpul consumat pentru drumul dus-întors pentru depunerea și/sau pentru obținerea documentelor, precum și timpul de aflare în instituția implicată de 1,5 ore pentru instituțiile care dispun de birouri teritoriale în mai multe regiuni a țării și 3 ore pentru instituțiile care dispun de un număr limitat (3-4) birouri teritoriale.⁷
- (ii) Necesitatea efectuării a două vizite la instituția implicată pentru îndeplinirea procedurii, fapt dedus din documentul privind procedurile în construcții, identificate în baza cadrului normativ și a chestionării specialiștilor și a agenților economici (Anexa 1) în care durata fiecărei proceduri este indicată că este mai mare de o zi.
- (iii) Numărul anual estimat de solicitări al procedurilor a fost estimat în baza numărului de autorizații de construire eliberate pentru clădiri în anul 2021 de 4118 (1862 în mun. Chișinău),⁸ care, după caz, a fost înmulțit cu următoarele asumări de ponderi în total autorizații de construire: 50% pentru solicitare procedură și 5% - solicitări pentru imobilele/terenurile amplasate în zonele asupra cărora s-a instituit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului un regim special).⁹
- (iv) Aplicarea tarifului pe oră de 82,4 lei.¹⁰

Detaliile estimărilor pentru fiecare procedură sunt prezentate în fișierul Excel din Anexa 2.

După cum a fost descris la pct. 3. Identificarea opțiunilor, lit. b) referitor la domeniile care în prezent nu sunt reglementate sau sunt reglementate la general/succint proiectul CUC conține soluții care constau în stabilirea unor prevederi detaliate aferente acelor domenii. În rezultat urmează să fie obținute economii de la reducerea costurilor administrative aferente timpului consumat pentru familiarizarea cu obligațiile informaționale, care reies din cerințele de reglementare a domeniului urbanismului și construcțiilor. Însă pentru estimarea acestor economii trebuie de anticipat reducerea de timp, iar acest lucru este dificil de obținut. Pentru asemenea situații, în conformitatea cu bunele practici, Ghidul de aplicare a Modelului Costului Standard în Republica Moldova¹¹ indică posibilitatea folosirii unui sistem de clasificare a activităților administrative, care oferă estimări ale timpului necesar pentru fiecare activitate standard, în dependență de faptul dacă activitatea este simplă, medie sau complexă (tabelul 1 din Ghid). În cazul activității administrative de familiarizare cu obligațiile informaționale pentru fiecare din domeniile, care în prezent nu sunt reglementate sau sunt reglementate la general/succint și proiectul CUC conține soluții care constau în stabilirea unor prevederi detaliate aferente acelor domenii (6 domenii), este adecvat de considerat o reducere a gradului de complexitate de la complex (8 ore) la mediu (4 ore). Aceasta înseamnă o reducere de 4 ore pentru fiecare domeniu, adică 24 ore în total. Astfel, valoarea economiilor anuale de la reducerea timpului consumat de către agenții economici noi pentru familiarizarea cu obligațiile informaționale a fost estimată în sumă de **260 mii lei**, reieșind din numărul organizațiilor de construcții în anul 2020 de 1875, din care ponderea organizațiilor de construcții noi în total a fost estimată la 7%, ca medie a modificării anuale a numărului organizațiilor de construcții pentru perioada 2011-2020 și cu aplicarea tarifului pe oră de 82,4 lei. Detaliile estimărilor sunt prezentate în fișierul Excel din Anexa 3. În plus, economii vor fi obținute și de către persoanele fizice, care vor trebui să se familiarizeze cu cerințele de reglementare a domeniului urbanismului și construcțiilor, în cazul realizării anumitor activități personale legate de acest domeniu.

În cazul prevederii că în situația lipsei documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobat, pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare se va elibera conform regulamentului aprobat de Guvern, economiile de timp se preconizează să fie obținute datorită acestui regulament, care urmează să prevadă proceduri clare și detaliate pentru această situație. Valoarea economiilor anuale pentru această prevedere a fost estimată în sumă de **732 mii lei**, reieșind din următoarele date:

⁷ La baza estimării acestor valori, precum și la calcularea tarifului pe oră fost utilizate îndrumările din Ghidul de aplicare a Modelului Costului Standard în Republica Moldova, <https://me.gov.md/ro/content/modelul-costului-standard>

⁸ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&id=168&id=7283>

⁹ În lipsa datelor, precum și a faptului că nu pentru toate autorizațiile de construire agenții economici solicită procedurile excluse anterior, dar care ar exista în practică la moment, au fost utilizate aceste asumări.

¹⁰ $(9360,3 \text{ lei} * 1,24) * 1,2 / 169 \text{ ore} = 82,4$ (tarif lei/oră), unde: 9360,3 lei - câștigul salarial mediu brut lunar în sectorul real în 2021 (https://statistica.gov.md/ro/statistic_indicator_details/2), 24% - contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat, 20% - cota de cheltuieli generale luată în calcul și 169 - ore în mediu pe lună pentru program complet de lucru (Hotărârea Guvernului nr.165/2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real).

¹¹ <https://me.gov.md/ro/content/modelul-costului-standard>

- (i) Datorită faptului că aceste proceduri clare și detaliate pot fi considerate de o amploare mai mare decât fiecare din domeniile descrise mai sus, este de așteptat ca economiile de timp să fie mai mari, estimate în mărime dublă (8 ore) comparativ cu 4 ore pentru fiecare domeniu descris mai sus.
- (ii) Numărul estimativ de circa 1100 certificate de urbanism pentru proiectare eliberate pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, care nu sunt dotate cu Planuri Urbanistice Generale (PUG), reieșind din numărul estimativ de autorizații de construire eliberate¹² în mediu de 2 pentru o localitate rurală și 555 numărul estimat al localităților rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori care nu au PUG, care, la rândul său, a fost estimat reieșind din numărul total al localităților rurale de 846¹³ minus 151 numărul satelor dotate cu PUG¹⁴ și înmulțit cu 80% ponderea numărului localităților rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori în total numărul localităților rurale.¹⁵
- (iii) Aplicarea tarifului pe oră de 82,4 lei.

Detaliile estimărilor sunt prezentate în fișierul Excel din Anexa 4.

Datorită faptului că CUC prevede că certificatul de urbanism pentru proiectare este obligatoriu în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului aprobată este mai veche decât 10 ani și are caracter facultativ în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului este mai nouă decât 10 ani, se preconizează obținerea economiilor în valoare anuală de **140 mii lei**. Aceste economii potențiale reprezintă eliminarea necesității obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului este mai nouă decât 10 ani, și au fost estimate reieșind din următoarele date:

- (i) Timpul consumat pentru drumul dus-întors pentru depunerea documentelor de solicitare a certificatului de urbanism și pentru obținerea certificatului de urbanism, precum și timpul de aflare în instituția implicată (3 ore (1,5 ore *2)).
- (ii) Timpul consumat pentru completarea cererii pentru solicitare a certificatului de urbanism – 10 min.
- (iii) Costul certificatului de urbanism – 50 lei.¹⁶
- (iv) Numărul de circa 450 de certificate de urbanism pentru proiectare pentru anul 2021, reieșind din localitățile pentru care documentația de urbanism este mai nouă decât 10 ani¹⁷ și repartizarea numărului de autorizații de construire¹⁸ eliberate în profil teritorial și urban/rural¹⁹ conform datelor Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR).
- (v) Aplicarea tarifului pe oră de 82,4 lei.

Detaliile estimărilor sunt prezentate în fișierul Excel din Anexa 5.

Suplimentar la impacturile pozitive de reducere a costurilor desfășurării afacerilor și a poverii administrative, estimate anterior, opțiunea recomandată urmează să contribuie la impulsivitatea și optimizarea dezvoltării domeniului urbanismului și construcțiilor. Datorită unui rol important al domeniului urbanismului și construcțiilor în economia națională (valoarea lucrărilor de construcții în anul 2020 a constituit 15,1 miliarde lei²⁰ (7,3% din PIB)) opțiunea recomandată cuprinde, practic, toate categoriile de impact economic din Tabelul pentru identificarea impacturilor din anexă, precum și un șir de impacturi sociale, cum sunt: gradul de ocupare a forței de muncă, nivelul de salarizare, condițiile și organizarea muncii, sănătatea și securitatea muncii și conservarea patrimoniului cultural dar și așa impacturi de mediu, precum riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.) și utilizarea terenurilor. Aceste impacturi sunt evaluate la o intensitate pozitivă medie pentru opțiunea recomandată. Amplasarea, diversitatea și interconexiunea tuturor acestor impacturi cauzată de complexitatea pe care o reprezintă un așa proiect cum este CUC, face, practic, imposibilă cuantificarea acestora. Pe de altă parte, trebuie de remarcat că, contextul argumentării deciziei de

¹² Pentru reflectarea uniformă a estimărilor, numărul de certificare de urbanism pentru proiectare s-a considerat la nivelul numărului autorizațiilor de construire.

¹³ Conform Recensământului Populației și Locuințelor 2014.

¹⁴ Conform datelor MIDR: Distribuția satelor dotate cu PUG.

¹⁵ Conform Recensământului Populației și Locuințelor 2014.

¹⁶ Nomenclatorul actelor permissive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, Anexa 1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

¹⁷ Conform datelor MIDR.

¹⁸ Pentru reflectarea uniformă a estimărilor, numărul de certificare de urbanism pentru proiectare s-a considerat la nivelul numărului autorizațiilor de construire.

¹⁹ Statistica.md (banca de date).

²⁰ Statistica.md (banca de date).

selectare a opțiunii acestei analize, face ca acest aspect al lipsei cuantificării tuturor acestor multiple impacturilor să nu joace un rol crucial, suficient fiind această constatare și evaluare a intensității pozitive a acestor impacturi.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea alternativă presupune în principal ajustarea cadrului normativ existent care reglementează domeniul urbanismului și construcțiilor, astfel încât să fie eliminate prevederile neconcordante din legi, precum și efectuarea modificărilor necesare la cadrul legal existent pentru implementarea soluțiilor care se conțin în proiectul CUC pentru domeniile care în prezent nu sunt reglementate sau sunt reglementate la general/succint.

Ca rezultat, opțiunea alternativă implică același impacturi ca și opțiunea recomandată. Însă intensitatea acestor impacturi urmează să fie mai mică comparativ cu opțiunea recomandată, deoarece opțiunea alternativă nu asigură un cadru legal unitar și, respectiv, impunerea și claritatea prevederilor legale este de așteptat să fie la un nivel inferior comparativ cu opțiunea recomandată.

La general, intensitatea impacturilor pozitive ale opțiunii alternative ar putea fi evaluate aproximativ la jumătate din estimările efectuate pentru opțiunea recomandată.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Domeniul urbanismului și construcțiilor este complex, respectiv aprobarea proiectului CUC, precum și modificarea/elaborarea cadrului juridic ulterior aprobării CUC, prezintă riscul realizării într-o perioadă mai mare de timp, decât se preconizează inițial. Respectiv, efectele pozitive ar putea să fie resimțite mai târziu.

Alt risc ține de gradul de impunere a legislației. Chiar dacă, după cum a fost menționat anterior, stabilirea unui cadru legal unitar, clar și transparent în domeniul urbanismului și construcțiilor urmează să creeze premise pentru o impunere mai bună a prevederilor legale, există riscul ca aceste premise să nu poată fi valorificate din plin. Acest risc se datorează unui complex de factori, specifici, de fapt, pentru majoritatea cazurilor de impunere a legislației, cum sunt factori legați de insuficiența capacităților instituțiilor implicate, aspecte legate de motivare, penalizare, corupție.

În cazul opțiunii alternative aceste riscuri de neobținere a impunerii scontate a prevederilor legale sunt mai pronunțate și din cauza că opțiunea alternativă nu prevede stabilirea unui cadru legal unitar.

În plus, în cazul opțiunii alternative persistă riscul apariției din nou a unor prevederi neconcordante în legile prin care în prezent este reglementat domeniul urbanismului și construcțiilor.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Impactul pozitiv al reducerii costurilor administrative aferente timpului consumat pentru familiarizarea cu obligațiile informaționale urmează să fie resimțit în special de către întreprinderile mici și mijlocii, care, de regulă, dispun de mai puține resurse financiare și umane, astfel încât, în termeni relativi, această reducere a poverii administrative este mai semnificativă pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiunii, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea recomandată de **adoptare a CUC**, în comparație cu alte opțiuni analizate, asigură atingerea obiectivelor, în principal pe cel de stabilire a cadrului legal unitar în domeniul urbanismului și construcțiilor în Republica Moldova, fapt prevăzut și în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 (punctul 7.1.1.).²¹

De asemenea, beneficiile opțiunii recomandate sunt de o intensitate mai mare în comparație cu alte opțiuni analizate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

²¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128407&lang=ro

În CUC care urmează să fie aprobat se prevede stabilirea termenelor în care:

- **Guvernul:**
 - va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu CUC;
 - va asigura aducerea actelor normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice în concordanță cu CUC.
- **Autoritățile administrației publice locale:**
 - vor reaviza documentația de urbanism existentă cu autoritățile centrale interesate și cu prezentarea ulterioară a acesteia către Consiliul național de planificare a teritoriului pentru obținerea avizului general.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

În scopul monitorizării realizării obiectivelor specifice urmează să fie utilizați următorii indicatori:

- Existența și aplicarea unui cadru legal unitar în domeniul urbanismului și construcțiilor în Republica Moldova.
- Ponderea numărului proceselor-verbale de control cu aplicarea sancțiunilor contravenționale în numărul total de controale planificate și inopinate efectuate în scopul asigurării respectării cerințelor calității în construcții.

La general, indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea vor constitui ansamblul de indicatori care reflectă activitatea domeniului urbanismului și construcțiilor în Republica Moldova, furnizați de Biroul Național de Statistică (BNS), precum și cei disponibili în bazele de date administrative ale autorităților publice cu atribuții în domeniul urbanismului și construcțiilor.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Se estimează că impacturile estimate vor fi resimțite odată cu aducerea legislației în vigoare, a actelor normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice în concordanță cu CUC.

Aspectele legate de monitorizarea și evaluarea opțiunii recomandate urmează să fie stabilite în planurile de activitate ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Cercul de subiecți interesați în intervenția propusă poate fi grupat în următoarele categorii:

1. Administrația publică centrală:

Cancelaria de Stat
Ministerul Justiției;
Ministerul Economiei;
Ministerul Mediului;
Ministerul Sănătății;
Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare;
Ministerul Afacerilor Interne;
Ministerul Culturii.

2. Autoritățile administrației publice locale:

3. Alte instituții cu competențe în domeniu:

Agencia Proprietății Publice;
Agencia Servicii Publice;
Agencia Relații Funciare și Cadastru;
Agencia pentru Supraveghere Tehnică;

4. Patronate/Sindicate

Federația Patronatului din Construcții și Producere a Materialelor de Construcții din Republica Moldova;
Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”;
Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcție SINDICONS;

5. Mediul academic:

Universitatea Tehnică din Moldova;
Universitatea de Stat din Moldova.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

La data de 12.10.2022 Proiectul codului a fost plasat pentru consultări preliminare pe portalul particip.gov.md, termenul de prezentare a obiecțiilor și propunerilor – 30 de zile.

De asemenea, Analiza Impactului de Reglementare urmează a fi supusă examinării de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform rigorilor stabilite de Hotărârea Guvernului nr.23/2019 „Cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative”.

Ulterior, urmează a fi organizate consultările cu părți interesate prin solicitarea opiniilor scrise asupra proiectului și finalizarea cu o sinteză asupra eventualelor propuneri și obiecții.

Ulterior, potrivit prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în conformitate cu procedurile stabilite de Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul și analiza impactului de reglementare urmează a fi transmise pentru examinare în cadrul Ședinței secretarilor generali, cu scopul înregistrării oficiale a proiectului de către Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării acestuia în avizări și consultări publice oficiale.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Poziția fiecărei entități consultate va fi analizată după consultarea publică a documentului de analiză a impactului și intervenția propusă.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2	1	
povara administrativă	3	2	
fluxurile comerciale și investiționale	2	1	
competitivitatea afacerilor	2	1	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	2	1	
concurența pe piață	2	1	
activitatea de inovare și cercetare	2	1	
veniturile și cheltuielile publice	2	1	
cadrul instituțional al autorităților publice	2	1	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2	1	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2	1	
situația social-economică în anumite regiuni	2	1	
situația macroeconomică	2	1	
alte aspecte economice	2	1	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	2	1	
nivelul de salarizare	2	1	
condițiile și organizarea muncii	2	1	
sănătatea și securitatea muncii	2	1	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	0	0	
nivelul sărăciei	0	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	

diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	
nivelul și calitatea educației populației	0	0	
conservarea patrimoniului cultural	2	1	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	2	1	
utilizarea terenurilor	2	1	
alte aspecte de mediu	0	0	
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ			
Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau analiza de impact			
Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (după caz)			
Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor):			

Anexa 1. Proceduri în construcții, identificate în baza cadrului normativ și a chestionării specialiștilor și a agenților economici (elaborat la data de 11.10.2021).

Anexa 2. Estimarea economiilor anuale de la stoparea practicării procedurilor excluse anterior, dar care ar exista în practică la moment.

Anexa 3. Estimarea economiilor anuale de la reducerea timpului consumat de către agenții economici noi pentru familiarizarea cu obligațiile informaționale.

Anexa 4. Estimarea economiilor anuale de la prevederea că în situația lipsei documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobat, pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare se va elibera conform regulamentului aprobat de Guvern.

Anexa 5. Estimarea economiilor anuale de la eliminarea necesității obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare în cazul în care documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului este mai nouă decât 10 ani.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-8229

Chișinău

2 august 2023

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ref.: adresa nr. 10-3317 din 28 iunie 2023

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Codului urbanismului și construcțiilor.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.08.03 11:58:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Codului urbanismului și construcțiilor
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Veaceslav Șipitca, Secretar de Stat E-mail: veaceslav.sipitca@midr.gov.md
Evaluarea documentului de Analiză a Impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	6 decembrie 2022
Concluzia: Analiza de Impact conținea o serie de curențe ce ține de respectarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Astfel, Decizia GL a fost de a susține analiza de impact cu condiția luării în considerație a obiecțiilor și recomandărilor prezentate de expert și membrii Grupului de Lucru	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	11 iulie 2023
Concluzia: Proiectul Codului Construcțiilor conține unele norme contradictorii cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător stabilite de Legea nr. 235/2006. Au fost expuse mai multe recomandări pentru îmbunătățirea proiectului acceptate în mare parte de către autori. Decizia GL a fost de a susține proiectul dat de act normativ.	

**EXTRAS din
PROCESUL-VERBAL nr. 26
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător**

(ședință online)

11 iulie 2023

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Ana Groza	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	-	Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	-	consultant de politici, Asociația Patronală Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Roman Gapeev	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornii (<i>mail</i>)	-	șef al Direcției politice de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Drăgan	-	șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța	-	consultant principal în cadrul Direcției politice fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Ion Andronic, Ministerul Energiei, Veaceslav Șipitca, Secretar de Stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Viorica Țurcanu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Sergiu Balacci, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Igor Lungu, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Angela Dogotari, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Ermurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Codului urbanismului și a construcțiilor

Autor: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Au luat cuvântul:

dl Veaceslav Șipitca, Secretar de Stat MIDR

A menționat că proiectul a fost elaborat în 2012, a fost prezentat Parlamentului spre examinare, la care au fost propuse peste 200 de amendamente, a fost restituit Ministerului pentru perfectare. Pe parcursul anului 2022 și începutul anului 2023, proiectului Codului a trecut 2 etape de avizări și a fost îmbunătățit ca urmare a propunerilor de la autorități. AIR a fost examinată de către GL pe 6 decembrie 2022 și susținut condiționat și propunerile au fost incluse în proiectul definitiv.

Principalele prevederi:

- prevede cumularea Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, HG nr. 285/1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente și HG 360/1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.
- norme privind activitatea de amenajare a teritoriului, modul de elaborare a Planului de amenajare a teritoriului național, Planului de amenajare a teritoriului regiunilor de dezvoltare, municipiului Chișinău, UAT Găgăuzia și UAT din stânga Nistrului;
- norme privind expertiza de stat a documentației de amenajare a teritoriului și urbanism;
- norme privind elaborarea și aprobarea documentației de urbanism;
- modul de gestionare a teritoriului și a localităților, particularitățile de utilizare a terenurilor pentru construcții;
- proiectul prevede norme detaliate și clare referitor la densitatea populației și coeficientul de utilizare a terenului, cât și referitor la procentul de ocupare a terenului;
- modul de emitere a certificatului de urbanism și a autorizației de construire/desființare.

Condițiile care au stat la baza elaborării Codului sunt:

- nivelul înalt al nerespectării legislației existente;
 - reglementarea discreționară a procedurilor în construcții de către unele instituții publice;
- Existența oricăror elemente de reglementare discreționară de către instituțiile publice afectează negativ economia națională, precum și imaginea țării pentru investitorii externi și evident că este necesar de întreprins acțiuni (*adesea complexe, multidimensionale pentru sporirea eficienței*) pentru a elimina/diminua pe cât posibil reglementarea discreționară de către instituțiile publice. Implementarea Codului va avea un impactul macroeconomic asupra mediului de afaceri și va avea un impact de îmbunătățire prin prisma uniformizării și unificării procedurilor stabilite de prezentul Cod.

Proiectul prevede că autorizarea executării construcțiilor în localități se va face numai în baza documentației de urbanism, elaborată, expertizată, avizată și aprobată conform legii. Totodată, sunt prevăzute excepții pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori. Este prevăzut, că în cazul lipsei documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobate, pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare se va elibera conform regulamentului aprobat de Guvern.

- norme privind activitatea de proiectare a construcțiilor, factorii implicați în procesul de proiectare, modul de verificare și expertizare a proiectelor de construcții;
- modul de executare a lucrărilor de construcție, de recepție a construcțiilor, precum și controlul calității lucrărilor de construcție;
- proiectul conține prevederi detaliate referitor la Cartea tehnică a construcției. Este prevăzut cuprinsul Cărții tehnice a construcției, fiind detaliat descris ce trebuie să conțină fiecare capitol;

- proiectul reglementează detaliat într-un titlu separat controlul de stat al calității în construcții, fiind prevăzut scopul controlului de stat, faptele care constituie încălcare în domeniul calității în construcții, autoritatea competentă în controlul de stat și obiectivele acesteia, modul de executare a controlului de stat, obligații și responsabilități pentru diferiți subiecți;

- proiectul prevede stabilirea categoriilor de importanță a construcțiilor: construcții de importanță excepțională (A); construcții de importanță deosebită (B); construcții de importanță normală (C); construcții de importanță redusă (D).

Sistemul calității în construcții se va aplica în mod diferențiat, în funcție de categoriile de importanță ale construcțiilor, conform regulamentelor și procedurilor de aplicare a fiecărei componente a sistemului.

- proiectul prevede un titlu aparte referitor la exploatarea construcțiilor. Sunt prevăzute obligațiile proprietarilor și utilizatorilor la exploatarea construcțiilor. Este detaliat reglementată urmărirea comportării construcțiilor în exploatare și intervențiile în timp, inclusiv fiind stabilite obligații pentru un cerc larg de subiecți (investitor, proprietar, utilizator, etc);

- de asemenea, proiectul conține prevederi detaliate referitoare la măsurile de reducere a riscului seismic la construcțiile existente, cât și referitor la reabilitate și modernizarea clădirilor;

- proiectul reglementează detaliat într-un titlu separat post utilizarea construcțiilor. Sunt prevăzute și reglementate etapele în post utilizarea construcțiilor, obligațiile proprietarilor, proiectanților, executanților privind post utilizarea construcțiilor. Este reglementat regimul deșeurilor din construcții și demolări. Un capitol separat din titlul respectiv este prevăzut pentru construcțiile neautorizate;

- proiectul Codului conține prevederi unitare privind etapele care sunt parcurse pentru edificarea unei construcții, începând cu concepția, proiectarea, autorizarea, execuția, exploatarea, urmărirea comportării în timp, controlul statului în post-utilizarea construcțiilor;

- de asemenea, proiectul Codului prevede delimitarea clară a competențelor pentru instituțiile cu atribuții în domeniile reglementate de dispozițiile acestuia, stabilește prevederi clare și exhaustive referitor la statutul, obligațiile și responsabilitățile specialiștilor în domeniul activității de proiectare a construcțiilor (proiectanții, verificatorii de proiecte), specialiștilor în domeniul construcțiilor (responsabilii tehnici, diriginții de șantier) investitorilor și executanților de construcții;

- prezentul Cod va prevedea reguli mai clare, reunite într-un ansamblu unitar, care reglementează toate etapele privind edificarea unei construcții.

- totodată, Codul prevede reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor și a instalațiilor aferente care este parte integrantă a politicii energetice a statului și se realizează prin programe naționale armonizate cu prevederile cerințelor europene referitoare la eficiența energetică, protecția mediului și dezvoltarea durabilă.

Astfel, reieșind din acestea, prezentul Cod va stabili:

- cadrul legal unitar care va reglementa relațiile din domeniile de amenajare a teritoriului și urbanismului;

- autorizarea și executarea lucrărilor de construcții;

- asigurarea calității construcțiilor, a materialelor și a produselor pentru construcții;

- exploatarea construcțiilor, precum și aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul utilizării și post utilizării construcțiilor pe teritoriul Republicii Moldova.

A fost examinată opinia expertului, propunerile sunt pertinente și vor fi incluse modificări în proiectul Codului definitiv, nu este de acord cu faptul că notificarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică ar afecta activitatea agenților economici în domeniul urbanismului și construcțiilor, doar notifică la începutul activității că intenționează să efectueze anumite lucrări cu prezentarea documentelor confirmative, nimeni nu le îngrădește dreptul de prestare a activității respective.

Solicită susținerea proiectului.

dl Oleg Chelaru

A informat că o parte din recomandări au fost luate în considerare de către autor, după cum a menționat dl Veaceslav Șipitca, Secretar de Stat al MIDR, referitor la faptul că proiectul prevede o procedură nouă care va genera o povară administrativă suplimentară. Astfel conform

articolului 10 pentru desfășurarea activităților de către persoanele juridice specializate în domeniul urbanismului și construcțiilor va fi obligatorie înregistrarea acestora în Registrul de stat în domeniul construcțiilor prin notificarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Nu se susține această propunere a autorilor din următoarele considerente: la etapa de AIR nu au fost aduse argumente cu privire la magnitudinea problemei care urmează să fie soluționată prin prevederile propuse în articol și, în special, de mecanismul de notificare/înregistrare a activităților propuse; nu au fost estimate consecințele și impacturile potențiale ale soluțiilor propuse, inclusiv în contextul unei insuficiențe critice pe piața din Moldova a ofertelor de servicii care sunt propuse pentru reglementare specifică; nu s-a ținut cont de existența altor instrumente și prevederi deja existente, care ar putea ținti direct sau indirect intențiile autorului, precum atestarea specialiștilor în domeniul construcțiilor (act permisiv stabilit prin Legea nr.160/2011), multitudinea de proceduri de înregistrare (în special la ASP) și raportare a unor astfel de activități în scopuri statistice, fiscale și de alt gen, inclusiv cu indicarea codului genului de activitate etc.

Proiectul prevede (în art.105, alin. (2), art.107, alin. (3); art. 127, alin. (2), lit.o); art. 148, alin. (1), lit.e) eliberarea avizului pozitiv al Ministerului Culturii/Organului central în domeniul patrimoniului cultural în caz de reparație, conservare, restaurare, reabilitare a monumentelor istorice de categorie națională, precum și construcții noi pe terenul acestora și în zonele de protecție. În acest context acest aviz pozitiv este un act permisiv care nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permise aprobate prin Legea nr.160/2011. La fel emiterea de acte permise nu intră în competența unui minister conform Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012 deoarece pentru astfel de funcții legea prevede Serviciul de stat care conform este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie pentru prestarea serviciilor publice administrative (de înregistrare de stat, de eliberare a actelor necesare pentru inițierea și/sau desfășurarea afacerii și în alte domenii).

Proiectul prevede (art.73, alin. (3); 101, alin. (2), 104, alin. (5)) că în cazul lipsei documentației de urbanism, pentru localitățile rurale cu o populație ce nu depășește 3000 locuitori, autorizația de construire se eliberează în baza documentației de proiect pentru construcție, elaborată conform Certificatului de urbanism pentru proiectare, eliberat în conformitate cu Regulamentul aprobat de Guvern. Se recomandă de a include în proiect la această etapă norme primare legate de acte necesare, cerințe, termeni, proceduri, etc. care vor fi dezvoltate deja la nivel de hotărâre de Guvern.

În ceea ce privește introducerea în art.198, alin. (3) a solicitării de la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență de acordare a unui aviz consultativ privind respectarea normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor se recomandă a revede acest articol prin aplicarea unui mecanism deja existent și anume solicitarea persoanei a unui control în conformitate cu art.19 din 131/2011 care prevede că controlul efectuat în conformitate cu temeiul specificat la alin.(1) pct.5) este inițiat în termene proximale de organul abilitat cu dreptul dat și are exclusiv aspect consultativ și constatator, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează indicii ai infracțiunii. Cheltuielile acțiunii de control efectuate în conformitate cu temeiul specificat la alin.(1) pct.5) vor fi suportate de solicitant în cazul în care persoana ce urmează a fi supusă controlului nu este obligată prin lege să solicite controlul.

În art.366, alin. (2) se menționează că controlul de stat al calității în construcții se exercită de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, precum și alte organe de control ale statului cu atribuții specifice, stabilite prin dispozițiile legale (Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția de Inspectare a Monumentelor. În primul rând se recomandă de substituit cuvintele "dispozițiile legale" cu "legi", în al-a rând Agenția de Inspectare a monumentelor nu este menționată în anexa din Legea nr.131/2011 care listează organele de stat împuternicite cu funcții de control de stat.

Recomandă revizuirea pentru mai multă claritate norma de la art. 382 alin. (2) - Pentru obiectivele la care în legislația specială este indicat în mod expres cerințe speciale aprobate în modul stabilit, AST va respecta reglementările respective.

Articolul 384 (Sistarea lucrărilor de execuție a construcțiilor) urmează a fi concordat cu prevederile art.5/1 și art.29/1 Legii nr.131/2012 potrivit cărora măsurile restrictive se aplică doar în cazul încălcărilor "foarte grave".

Prevederile alin. (5) al art. 347 stabilesc că *Investitorii sau proprietarii construcțiilor, indiferent de tipul de proprietate, participă la crearea mijloacelor pentru elaborarea normativelor tehnice în construcții prin virarea la bugetul de stat a defalcărilor în mărime de 0,5 la sută din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sunt finanțate din bugetul public național.* Prevederile respective stabilesc taxe și necesită să se regăsească în Codul fiscal. Totodată, este necesar de a prevedea astfel de taxă și pentru obiectivele care sînt finanțate din bugetul public național, deoarece documentele normative în construcții sunt utilizate pentru orice tip de construcții indiferent de sursa de finanțare, fiind exclusă discriminarea la acest subiect.

Proiectul prevede termene mai mari de eliberare a CU și AC decât termenii actuali. La fel se recomandă de a ajusta proiectul în ceea ce ține de termenul de valabilitate și costul acestora cu acei termeni și costuri prevăzuți de Anexa nr.1 a Legii nr.160/2011. La moment costul CU și AC în Anexa la Legea nr.160/2011 sunt fixați clar: 50-100 lei. Proiectul însă vine cu o altă abordare și anume plățile pentru emiterea certificatului și a autorizației de construire/desființare se stabilesc de către consiliile locale și se transferă la bugetul emitentului. Se recomandă cel puțin de avut o abordare unică pentru ambele legi.

La articolul 130 (Coordonarea documentației de proiect de către emitenții avizelor de racordare) este necesar de a menționa mai clar modul de aplicare și obținere (fizic, online) și stabilirea expresă că după trecerea a 5 zile are loc coordonarea în mod tacit a documentației de proiect.

În art.5, alin. (4) se menționează că *normativele tehnice în construcții se aprobă de către Organul central de specialitate și intră în vigoare de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.* Din această prevedere nu este clar ce se publică în MO? Actul prin care se aprobă și/sau întregul text al normativului în construcții? La fel la acest aspect trebuie de ținut cont de prevederile Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173/1994 unde în art.1, alin (9) se stabilește că *textele integrale ale documentelor normative în construcții se publică în ediții speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova, iar ordinele de aprobare a acestora – în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu legea.* Astfel, necesită a fi revizuit proiectul Codului în această privință, inclusiv art.346, alin. (2) care prevede că *ordinele de aprobare ale normativelor tehnice în construcții se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar textele integrale ale acestora se publică sub formă de ediții speciale (ale MO?), pe suport de hârtie și format electronic, de către organul central de specialitate.* La fel din perspectiva principiilor de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/2006 condițiile tehnice, sanitare, standardele, alte documente similare sînt obligatorii în cazul în care sînt stabilite prin legi (Articolul 7. Previzibilitatea documentelor normativ-tehnice).

Concluzii: proiectul dat poate fi susținut cu luarea în considerație a recomandărilor/obiecțiilor expuse în opinie.

dl Veaceslav Șipitca

A relatat că este de acord cu majoritatea recomandărilor expuse de expert, proiectul va fi ajustat în modul corespunzător.

dl Vasile Grădinaru, deputat în Parlamentul RM

A menționat că este de acord să fie o notificare și nu ca o formă de permis, înțelege că intenția ministerului este dec așa rezerva după sine un instrument de asigurare a executării acestor prevederi, este de acord că aceasta nu este cea mai bună modalitate de asigurare a executării, relatează că își asumă personal ca deputat în Parlamentul RM să modifice acest aspect și poate să fie creată o modalitate mai simplă de asigurare a executării acestei notificări. Este de acord cu recomandările expertului expuse la proiect și vor fi incluse în varianta finală a Codului. Vor fi organizate dezbateri publice pe platforma parlamentară până la aprobarea proiectului în primă lectură. A solicitat susținerea acestui proiect și aprobarea acestuia de către Guvern, care urmează a fi ulterior îmbunătățit de către Parlament.

dl Vladislav Caminschi

A relatat că și mediul de afaceri este cointerestat să fie aprobat cât mai curând Codul urbanismului și construcțiilor. Rugămintea din partea mediului de afaceri este și partea cu certificarea salariaților, acest lucru se solicită deoarece are o tangență directă cu calitatea în construcții.

dl Eugen Cozmulici

S-a pronunțat pentru aprobarea Codul urbanismului și construcțiilor.

S-a decis: proiectul se susține (7 - se susține; 6- se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor).